

Slurfhondjes

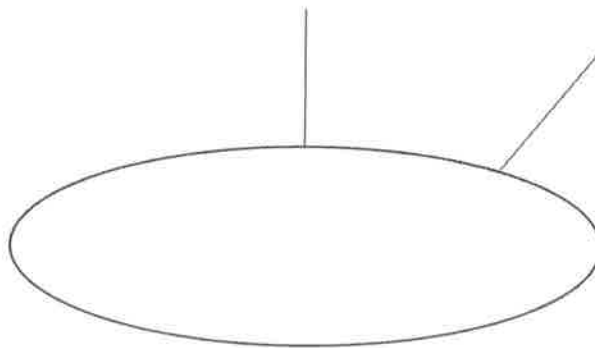
Bij de tekst over de slurfhondjes in Blijdorp horen twee opdrachten.

Opdracht 1 Woordenschat

- Lees de tekst over slurfhondjes en onderstreep tussen de twee en vijf moeilijke woorden.
- Vergelijk de onderstreepte woorden met de onderstreepte woorden van je buurman. Zoek de betekenissen op van de woorden die jullie allebei hebben onderstreept.
- Schrijf de moeilijke woorden op een strookje. Ieder woord op een apart strookje. Schrijf op de achterkant de betekenis. Leer de woorden en de betekenissen.
- De strookjes worden opgehaald. Aan het eind van de les krijg je een quiz over de woorden op de strookjes.

Opdracht 2 Woordweb

- Lees de tekst over slurfhondjes. Maak vervolgens samen met je buurman een woordweb over deze tekst.

STEPPE-SLURFHOND

KLASSE: Mammalia (zoogdieren)

GESLACHT: *Rhynchocyon*

ORDE: springspitsmuizen

STATUS: kwetsbaar

LEEFGEBIED: Oost-Afrika, kust- en bergwoud

DIEET: insecten, soms vruchten (in het wild). In Blijdorp ook kattenvoer

LEEFTIJD: ± 5 jaar. Gloria zelfs 8!

GEWICHT: vrouw 400, man 700 gr.

46

dagen draagtijd

FASCINEREND

Steppeslurfhondjes behoren tot een heel oude diergroep. Het zijn insecteneters en naaste verwanten van spitsmuizen, egels en mollen. In dierentuinen worden insecteneters niet heel vaak gehouden, maar onze slurfhondjes zijn razend populair!

Tekst: Constance Alderlieste en Peter de Jong

Het allereerste steppeslurfhondje in Diergaarde Blijdorp arriveerde in 2011 in Rotterdam. We noemden haar liefkozend Gloria. Daarna startte de zoektocht naar een partner uit Amerika. Dat bleek niet eenvoudig. Slurfhondjes zijn zeer beperkt beschikbaar. Na een jaar was er toch een match met een slurfhondje uit Denver Zoo (Amerika) waar ook het stamboek wordt gecoördineerd. Ze hadden meteen een klik en in 2013 werden de eerste jongen geboren. Daarmee was het hek van de dam. Blijdorp werd hofleverancier van slurfhondjes voor dierentuinen in heel Europa.

HERKOMST

Slurfhondjes komen oorspronkelijk uit Oost-Afrika, met name het Oostelijk hooggebergte en de kustbossen van Kenia en Tanzania. Het steppeslurfhondje is één van de vier soorten slurfhondjes van het geslacht van springspitsmuizen. In vergelijking met andere spitsmuissoorten zijn het 'reuzen'. Van kop tot staart hebben ze een lengte van ca. 30 centimeter.

IN DIERENTUINEN

Slurfhondjes worden niet veel gehouden in dierentuinen. In Europa vind je ze alleen in Blijdorp, Antwerpen, Frankfurt en Wrocław. De totale populatie in Europa bestaat (juni 2018) uit 16 en in Amerika uit 11 dieren. In Europa stammen ze alle af van dat ene koppel uit Blijdorp: Gloria en Gambit!

GEDRAG

Slurfhondjes zijn vooral overdag actief en leven op de bosbodem. Het zijn monogame dieren die samen hun territorium verdedigen tegen indringers. Ze zoeken het grootste deel van de dag naar voedsel tussen de dikke laag snippers en bladeren. Het zijn hoofdzakelijk insecteneters. In Blijdorp worden ze 's ochtends gevoerd met kattenvoer en extra vitaminen. Daarna krijgen ze meerdere keren insecten aangeboden, verspreid door het verblijf. Zo blijven ze de hele dag zichtbaar en actief op zoek naar voedseldiertjes. Met hun beweeglijke neus wroeten ze door de bodemlaag heen. Bij sprinkhanen en krekels duiken ze er vaak met hun voorpoten op om er zeker van te zijn dat de prooi niet ontsnapt.

NESTJES

Een andere belangrijke bezigheid is het onderhouden en maken van nesten. Ze maken een kuiltje in de grond en bedekken dit met takjes en bladeren. De nesten worden gebruikt om in te slapen, jongen te verbergen en als schuilplek. De nestjes zijn vaak zo goed afgedekt dat ze moeilijk te vinden zijn. Het territorium wordt voorzien van geurmarkeringen om indringers op afstand te houden. Tijdens de verdediging van hun territorium slaan ze met de staart op de grond.

ONTMOETINGEN

Introducties van een man en vrouw verlopen doorgaans op dezelfde manier: één van de twee blijft stilstaan. Het andere dier loopt rustig op hem of haar af en slaat daarbij met de staart op de grond. Daarna besnuffelen ze elkaar. Als ze nesten gaan bouwen en niet achter elkaar aanjagen, dan is de introductie geslaagd. Ook elkaar likken en wassen is een goed teken. Twee vrouwtjes die elkaar voor het eerst ontmoeten maken meestal eerst neuscontact.

VOORTPLANTING

Slurfhondjes kunnen met een leeftijd van 10 maanden al jongen krijgen. Het jongste mannetje dat een vrouwtje succesvol gedekt heeft was 5 maanden oud. Als het mannetje geïnteresseerd is om te paren, volgt hij het vrouwtje. Tijdens de paartijd produceren ze vaak geluidjes. De dracht duurt 45 tot 47 dagen.

GEBORTE

Slurfhondjes worden bijna kaal geboren. Ze hebben slechts een heel dun laagje haar. De eerste 12 dagen hebben ze

hun ogen dicht. In het begin groeien ze erg hard en blijven ze in het nest. De ouders verhuizen hun jongen tussen de aanwezige nesten. Een jong drinkt één keer per dag. De moeder gaat halverwege het nest staan en de kleintjes gaan op hun rug onder haar liggen om te drinken. Dit gebeurt vaak vroeg in de ochtend als het nog rustig is. Daarna bedekt de moeder de nestingang en de rest van de dag komt ze meestal niet meer terug. De kleine slurfjes komen voor het eerst uit het nest na ongeveer 21 dagen. Ze zijn dan al half zo groot als hun ouders maar nog erg schrikachtig. Ze verlaten het nest alleen voor korte periodes en blijven dan bij moeder in de buurt. De jongen worden 40 á 45 dagen gezoogd en eten daarna mee met de pot.

VERS BLOED

Inmiddels zijn er al zo'n 15 slurfhondjes in Blijdorp geboren. Voor het fokprogramma is vers bloed in de familie erg belangrijk. Kort geleden bereikte ons het heuglijke nieuws dat Amerikaanse dierentuinen drie slurfhondjes met ons willen ruilen. Het betreft de Bronx Zoo (New York) en Philadelphia Zoo. Hiermee is hun toekomst voorlopig veilig gesteld. Zes dierentuinen in Europa staan al te springen om nakomelingen van de Blijdorp-familie te ontvangen...

Slurfhondjes hebben lange dunne poten en scherpe nagels

Foto: Peter de Jong

EERSTE GEBOORTE

Dit is Gijsje, het eerste sturfhondje dat in Blijdorp is geboren. Inmiddels is hij verhuisd naar de Antwerpse Zoo. Het geslacht van het jong is het best te zien als het drinkt bij de moeder. Het ligt dan op zijn rug en is makkelijk te bekijken. Bij mannetjes is duidelijk halverwege de buik een bobbeltje te zien.

Foto: Anneke Tuinder

INRICHTING VERBLIJF

Elk sturfhondje heeft zijn eigen schuilplaats. Dit kan een holle boomstronk zijn, een stuk schors of dichte beplanting. Het leven van sturfhondjes is makkelijk te verrijken. Het regelmatig verplaatsten van planten, stronken en stenen in het verblijf zorgt voor een hoop opwinding. Ook het omscheppen van de bodem en daar wat levende insecten aan toevoegen, levert een paar uur extra activiteit op.

16
dieren in Europa

11
dieren in Amerika

(juni 2018)

TWEE LOCATIES

Door de goede fokresultaten zijn er nu twee plekken waar je sturfhondjes kunt vinden: naast de gorilla's (binnen) en in de Krokodillenrivier. Omdat de nerveuze diertjes nogal gesteld zijn op hun rust, zijn de ruiten voor een deel afgeplakt en voorzien van kijkgaten.

